

Faceliftované Urbanwaye CNG pro Valašské Meziříčí

03.06 2022 20:45, Matěj Stach, Autobusy

Při příležitosti celostátní změny jízdních řádů se od neděle 12. června 2022 vymění městští autobusoví dopravci ve Valašském Meziříčí. Stávající společnost Z-Group bus (dříve ČSAD Vsetín) nahradí opavský podnik TQM – holding, jenž svou flotilu postavil na desítce plynových autobusů Iveco Urbanway 12M v inovovaném provedení, zavedeném do výroby při příležitosti přechodu na emisní normu EURO VI-E, a dvou vozech BMC Neocity, rovněž poháněných CNG. Celková hodnota desetiletého kontraktu činí 212,75 mil. Kč.

Než 22tisícové město Valašské Meziříčí společně s okolními obcemi Poličná a Krhová dotáhlo do finále vypsání výběrového řízení na nového provozovatele městských linek, muselo nadvakrát přistoupit k prodloužení původní smlouvy s ČSAD Vsetín. V první vlně šlo o období od 4. 11. 2019 do konce roku 2020, za něj obce zaplatily 18,41 mil. Kč, na což od 1. ledna 2021 plynule navázala další prolongace se stropem 19,24 mil. Kč platná až do okamžiku zahájení provozu nového dopravce, nejdéle však do 31. 12. 2022. Město tím v souvislosti s platnou legislativou přišlo o možnost nabízet občanům MHD zdarma, na což zareagovalo zavedením laciných dlouhodobých kuponů nahrávaných na čipovou kartu. V souvislosti se změnou dopravce se sídlo k bezplatné městské dopravě opět vrátí.

Nový tendr nakonec Valašské Meziříčí společně s dvojicí okolních obcí vypsalo 15. 4. 2021. Hlavním hodnoticím kritériem byla cena, se 4% váhou pak do hodnocení vstoupila i technická kvalita. O desetiletou smlouvu se ucházeli dva dopravci, a sice vítězný TQM – holding (57,30 Kč/km) a Autobusy Karlovy Vary z koncernu Z-Group, které požadovaly za 1 ujetý kilometr 59,78 Kč. Oba

subjekty nabídly hned od počátku plnění smlouvy 100% plynofikovaný vozový park. Radnice města počítá s ročními náklady na zajištění MHD ve výši 21,3 milionu Kč, dalších 4,2 mil. Kč zaplatí za rok Krhová a Poličná. Dodejme, že celá městská doprava se skládá ze šesti běžných linek č. 1, 3 a 5-8 a okružní „desítky“, na níž bude provozován midibus.

Pohled z dveřní strany. (foto: TQM – holding)

Nejvýraznější změnou bude od poloviny června kompletní proměna vozového parku. Stávající flotile Z-Group bus aktuálně dominují vozidla značky Yutong a ex-finské vozy Irisbus Crossway LE 12,8M, ještě na jaře ale společnost ve Valašském Meziříčí provozovala i tři Urbanwaye, které ale s blížícím se koncem provozu předala firmě Autobusy Karlovy Vary do Chebu.

TQM – holding počítá pro provoz s dvanácti novými autobusy oděnými do červeného laku proloženého „rozsypanými“ bílými písmeny VALMEZ, tedy do designu vycházejícího z vizuálního stylu města vytvořeného Studiem Najbrt. Ten město, jemuž se někdy přezdívá poněkud nezvykle Valašské Athény, používá od ledna 2017 a propsal se také do salonu vozu. Standardní výbavu, jakou je už např. celovozová klimatizace, nemá příliš smysl rozpitvávat, zmiňme alespoň, že stroje budou vybaveny senzory automatického počítání cestujících (APC), teplotními čidly, kamerovým systémem či GPS monitorováním jejich polohy.

Pro výše zmíněnou linku č. 10 zakoupila firma dvakrát autobus BMC Neocity 9 s pohonem na CNG. Ten je dlouhý 9 100 mm, široký 2 450 mm a vysoký poté 3 450 mm. Poháněn je americkým motorem Cummins L9N o výkonu 208 kW v kombinaci s automatickou čtyřstupňovou převodovkou Voith DIWA.6. Midibus turecké výroby nabídne 21 míst k sezení na skořepinových sedadlech GRAMMER (a dalších 53 k stání) a zařadí sídlo po bok Klatov a Prahy, kde jsou vozy BMC součástí městské hromadné dopravy již od loňského roku. V provedení s pohonem na stlačený zemní plyn si ovšem BMC odbude ve Valašském Meziříčí českou premiéru.

Největší proměnou prošly zadní partie vozu, které jsou nově celkově zaoblenější. Zmizela nástavba na střeše a změnilo se rozložení jednotlivých prvků na zádi. (foto: TQM – holding)

Město ležící na soutoku Rožnovské a Vsetínské Bečvy se zároveň stane prvním tuzemským sídlem, kde do provozu vyjedou autobusy Iveco Urbanway uzpůsobené emisní normě EURO VI step E, povinné pro všechny nově vyrobené vozy od 1. ledna letošního roku. Přechod na novou emisní normu pojal francouzský výrobce jako příležitost k omlazení celého autobusového portofolia, které představil 20. října v Miláně na akci nazvané „Enlight Your Way“. K ní rovněž vydal tiskovou zprávu, jež ale v podání Iveca jako tradičně příliš neprozradila. Zatímco inovovaný full-hybridní Urbanway bude představen až 7. června na pařížském European Mobility Expo 2022, vozy s pohonem na CNG již standardně jezdí ve Francii. Například v Nantes je v současné době uváděna do provozu hned 74hlavá flotila faceliftovaných plynových Urbanwayů.

Upgradovaný plynový Urbanway s mild-hybridním modulem na vizualizaci výrobce.
(zdroj: Iveco Bus)

Hlavní proměna proběhla v případě Iveco Urbanwaye CNG (též Natural Power) v jeho zadních partiích. Na první pohled je patrná změna vizáže zadního čela, které se za přispění červených pásů opticky zakulatilo a nad nímž už nevyčnívá hranatá nadstavba, jež ustoupila možnosti osadit vůz mild-hybridním modulem. Zároveň se celý zadní převis prodloužil – zatímco původně měl Urbanway v základní konfiguraci délku rovných 12 m, nyní je 9,3 cm delší. Nový vzhled dostal rovněž kryt plynových lahví situovaných nad zadní nápravou ZF AV 133. Plynové lahve mají zvětšený objem a nově pojme každá z nich 320 kg zemního plynu, zatímco do loňska to bylo jen 315 kg. Standardně jsou tyto plynové lahve na vozidle čtyři, opčně si však lze připlatit za umístění ještě dvojice menších lahví, každé o objemu 160 kg, čímž se dojezd dále prodlouží (provedení se čtyřmi většími a dvěma menšími lahvemi je mimochodem výchozím pro kloubovou verzi). Větší počet lahví má ale poněkud překvapivě ovlivňovat celkovou výšku vozidla – ta má být v případě užití čtyř lahví 3 300 mm, v případě šesti ale o 2,7 cm více. Nová podoba samotného „batohu“, tedy krytu plynových lahví, svým krabiciózním vzhledem poněkud ubírá na celkových estetických křivkách vozidla, na druhé straně má být ale skrze něj zajištěn snadnější přístup k lahvím i jednodušší údržba celého prostoru, v němž se mají ukrývat některé další inovace (například zvýšený počet bezpečnostních čidel).

V rámci přechodu na emisní normu EURO VI-E výrobce na plyn uzpůsobil motor Cursor 9, který pro dieselová vozidla existuje již od příchodu emisní normy EURO VI. Do vozidel jej nově ukládá v podélné poloze, od čehož si slibuje lepší rozložení jeho hmotnosti. Původně používaný plynový motor Cursor 8 je tak pro Urbanway už minulostí. Cursor 9 v dieselové verzi poté prošel obdobnými inovacemi jako ve verzi plynové, takže i u něj bude chybět dříve typická střešní nadstavba, zcela měl poté z nabídky vypadnout sedmilitrový Tector.

Úpravou v rámci faceliftu prošel rovněž interiér, jenž je nově laděný do šedé barvy. Potahům sedadel pak vládne „Valmez“. (foto: TQM – holding)

Vrátíme-li zpět k plynovému provedení Urbanwaye o délce 12 metrů, resp. nově téměř 12,1 metrů, Iveco Bus u něj uvádí, že dle testů SORT-2 by měla být spotřeba až o 5 % nižší. Oproti předchozí verzi EURO VI-D došlo k výrazné redukci vypouštěných emisí, v případě CO až o 84 %, u oxidů dusíku o 60 % a v oblasti vypouštěných pevných prachových částic pak o 24 %. Stejně jako v případě inovovaného Crosswaye dostal Urbanway novou palubní desku Actia Podium 2 s integrovaným 7palcovým displejem a upravený interiér, nově laděný do odstínů šedé. Na závěr dodejme, že pro TQM – holding dodává desítku Urbanwayů společnost KAR group. Vozy poháněné již vzpomenutým motorem Iveco Cursor 9 NP pak nabídnou ve verzi pro „Valmez“ celkem 25 míst pro sedící cestující.

Url: Faceliftované Urbanwaye CNG pro Valašské Meziříčí